

یادگیری از آموزگاران چند پایه ی آفریقایی

محمود یحیوی

◀ خودآموز تدریس چند پایه

◀ مؤلفان: کنعان مکوسانا / ماری جوپس کاپیسا / مترجم: دکتر محرم آقازاده

◀ ناشر: آبیژ (۹۶۴۹۴۴۰۹ - ۰۲۱)

◀ نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۸۶ / قیمت: ۲۵۰۰ تومان

با وجود این که عموماً عنوان کلاس درس به کلاس‌های درس تک پایه اطلاق می‌شود، باز هم ممکن است معلمی مجبور شود چند پایه یا همه‌ی پایه‌های یک دوره‌ی تحصیلی را به طور هم‌زمان و در یک کلاس تدریس کند. این امر اتفاقی است معمول که در همه جای دنیا رخ می‌دهد و البته در مناطق روستایی یا مدرسه‌های عشایری، کپری و ... کشورمان نیز شایع است؛ به‌طوری که طبق آخرین آمار، قریب پنجاه هزار آموزگار چند پایه در ایران شاغل‌اند. با همه‌ی این‌ها، در کنار تفاوت‌های چشم‌گیر این دو روش، جنبه‌های مشترکی نیز برای آن‌ها قائل شده‌اند. علاوه بر این اشتراکات، صاحب‌نظران مزایایی را نیز در مورد مدرسه‌های چندپایه بر شمرده‌اند که می‌تواند به ترتیب چنین باشد: کودکان در این مدرسه‌ها:

☞ از لحاظ عاطفی با ثبات‌ترند.

☞ می‌توانند چیزهای معینی را بهتر از هم‌سالان بیاموزند.

☞ ممکن است به طور کلی بهتر آموزش ببینند.

در مجموع، با توجه به مسائل ذکر شده، کتاب «خودآموز تدریس چندپایه»، به چالش‌های تدریس چند پایه با پیش‌رو قرار دادن دوری از مراکز پرجمعیت و امکانات نیز پرداخته است. کتاب چنین می‌گوید:

معلمان برای وفق دادن مواد درسی و برنامه‌های درسی با محیط چند پایه، به میزان کافی آموزش نمی‌بینند. تدریس چندپایه مستلزم آن است که برنامه‌ریزی گسترده‌ای خارج از زمان عادی کلاس صورت دهد. هم‌چنین، برخی والدین یا کارکنان آموزشی، به این نوع تدریس و حتی ظاهر فیزیکی این مدرسه‌ها نگاه منفی دارند.

کتاب حاضر به منظور رفع این چالش‌ها و موارد دیگر، ابتکار عمل‌هایی مشارکتی به کار بسته است که با مطالعه‌ی آن می‌توان در این باره، اطلاعات بیشتری به دست آورد؛ از جمله این که معتقد است: «باید درباره‌ی تدریس چند پایه نگرشی مثبت داشته باشید.»

کتاب که در اصل برای کشورهای مشترک المنافع یادگیری آفریقایی تدوین شده است، با ترجمه‌ی دکتر محرم آقازاده و ویرایش علمی دکتر رخساره فضلی که پیش از این، از هر دوی آن‌ها کتاب‌ها و پژوهش‌هایی را در زمینه‌ی کلاس‌های چند پایه دیده‌ایم، با وضعیت آموزش و پرورش کشورمان بومی‌سازی شده است و می‌تواند مورد استفاده‌ی آموزگاران کلاس‌های چندپایه قرار گیرد.

کتاب براساس متد آموزش برنامه‌ای تألیف شده است و خواننده می‌تواند بدون نیاز به استاده، آن را به صورت خودآموز بخواند. تدریس چند پایه چیست؟ به عوامل مؤثر در به وجود آمدن تدریس چندپایه، چالش‌های تدریس چند پایه و روش‌های غلبه بر آن، حمایت از معلم برای تدریس چند پایه، تهیه‌ی طرح کار و طراحی واحد، طرح‌ریزی درسی و مهارت‌های ارائه‌ی درس، عنوان‌های هفت بخش اصلی کتاب را تشکیل می‌دهند. در پایان نیز برای سنجش میزان آموخته‌های خوانندگان، آزمونی با ده سؤال به چشم می‌خورد.